

**PONTE
A ZERO**

PROGRAMA DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN E
DIVULGACIÓN AMBIENTAL
SOBRE A REDUCCIÓN E XESTIÓN DOS RESIDUOS
NA PROVINCIA DE PONTEVEDRA

Deputación
Pontevedra

CEIDA

CENTRO DE EXTENSIÓN
UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN
AMBIENTAL DE GALICIA

PRESENTACIÓN DO PROGRAMA

- A xestión dos residuos é un dos principais problemas ambientais que teñen que enfrentar os concellos e é de difícil solución

- A Deputación de Pontevedra fai unha aposta clara pola colaboración cos concellos para afrontar os retos da normativa vixente.

- É preciso que a poboación local entenda a necesidade de separar correctamente o lixo para reducir os elevados custes de recollida e tratamento.

Destinatarios principais do Programa:

- Comunidade educativa no seu conxunto:
 - * Infantil
 - * Primaria e secundaria
 - * Profesorado
- Poboación en xeral

OBXECTIVOS

- Concienciar á comunidade educativa da problemática dos residuos.
- Achegar coñecementos sobre os residuos urbanos.
- Capacitar para a acción na **minimización** e correcta separación e xestión dos residuos domésticos.

- Fomentar actitudes cívicas e de corresponsabilidade co medio social e natural.
- Complementar e reforzar a educación ambiental realizada polos propios centros, adecuando dentro do posible o Programa ás demandas e necesidades de cada centro.

ACTIVIDADES DO PROGRAMA

- Formación do profesorado
- Exposición itinerante. **NOVA EXPOSICIÓN**
- Actividades Educativas para ensino infantil
- Actividades educativas para centros primaria e secundaria, ciclos formativos e bacherelato.

Formación do Profesorado

Charla de formación e achegamento á xestión dos residuos e ao aproveitamento didáctico dos mesmos.

- Os destinatarios/as desta actividade son o Profesorado e ANPAs de todos os niveis educativos
- Non haberá límite de participantes nesta actividade, salvo a capacidade do lugar de celebración no centro educativo
- Duración: Entre 50 e 90 minutos
- Poderá realizarse de forma presencial ou online, segundo a preferencia do centro.

Formación do Profesorado

Guía de recursos bibliográficos

O Centro de Documentación Domingo Quiroga preparou unha Guía de Recursos Documentais para Centros Educativos: Materiais técnicos para o profesor:

- Recursos técnicos de referencia dirixidos ao persoal docente sobre os residuos urbanos.

En 2023 preparouse unha edición actualizada da Guía de Recursos dispoñible para toda a comunidade educativa da provincia de Pontevedra

Formación do Profesorado

Maletas Viaxeiras

O CEIDA, a través do seu Centro de Documentación Ambiental, porá a disposición de todos os centros educativos varias coleccións de libros e recursos bibliográficos sobre a xestión de residuos.

Con elas pretende dar a coñecer esta problemática á comunidade educativa a través dunha selección de libros, especialmente seleccionados polo CEIDA para adaptarse aos distintos niveis educativos e que os profesores poidan utilizar este recurso para facer actividades na aula.

Exposición itinerante - Nova Exposición

Exposición didáctica en formato itinerante composta por 10 paneis sobre os residuos e a súa xestión.

- Portada
- O lixo, grave problema. Composición do lixo urbano
- Os tres R's
- A compostaxe, dálle unha nova vida aos biorresiduos
- O papel
- O vidro
- Plástico e metais
- Residuos especiais: RAEE, pilas, aceites...
- Os puntos limpos
- Que podes facer ti?

- Duración: O período de préstamo inicial será dunha semana, podendo amplialo no caso de estar dispoñible.
- Necesidades: O centro deberá contar cun espazo libre para a instalación, con capacidade para os 10 paneis de 1 m de ancho e espazo para a visita do alumnado.
- Observacións: A cesión será gratuíta, e será instalada polo equipo educativo

Actividades para ensino infantil

O Pekerecicla – Enredando cos residuos

Proposta para educar na reciclaxe e ensinar aos/ás participantes a coidar todos os días do noso planeta.

Xogo educativo con diferentes actividades para ir completando as diferentes etapas da vida e transformación dos residuos domésticos, orgánicos e escolares na súa correcta reciclaxe e utilizando os tres R: reduce, reutiliza e recicla.

- Reciclaxogo. Separa e dálle vida.
- Actividade sensorial con diferentes residuos.
- Parellas de residuos. Xogo de imitación e psicomotricidade.
- Detectives do lixo. Que eran e que son?.
- Drap Art. Reciclamos e reutilizamos con arte.
- Exploradores/as do orgánico. Compostando!.
- O crebacabezas dos tres R.
- A Reciclateca. Taller de experimentación

Destinatarios: Ensino Infantil

Nº de participantes: Máximo 20/25 participantes por quenda

Duración: 50 minutos (Máximo 2 quendas por día)

Actividades para primaria e secundaria

Charla – coloquio: Que facemos cos residuos?

Achegamento ao lixo urbano (tipoloxía, volume, precaucións), a súa minimización e tratamento, así como pautas para unha correcta colaboración.

Apoiada por material audiovisual e complementario.

Destinatarios/as: 2º e 3º ciclo de primaria, secundaria e bacharelato

Nº de participantes por cada quenda: 25 (1 grupo/aula) ,
poden facerse varias quendas no mesmo día

Duración: 50 minutos

Actividades para primaria e secundaria

Xogo da miñoca

Actividade deseñada e desenvolvida polo equipo educativo para abordar, de xeito lúdico e ameno e mediante un xogo nun taboleiro xigante, os conceptos básicos da xestión dos residuos, incluíndo aspectos como a recollida selectiva, fraccións dos residuos, etc).

Por medio de diferentes probas e preguntas as/os participantes deberán ir superando etapas para chegar a un “mundo sostible”.

Destinatarios/as: 1º e 2º ciclo de ensino primario

Nº de participantes: 12-16 participantes por quenda; 2 quendas por día

Duración: 50 – 60 minutos

Actividades para primaria e secundaria

Dando nova vida aos residuos

Logo dunha breve introdución sobre os tres R's e a súa implicación na correcta xestión do lixo, realizarase un obradoiro de reciclaxe de residuos domésticos, confeccionando materiais funcionais, decorativos ou mesmo complementos persoais, segundo o nivel.

Destinatarios/as: 1º, 2º e 3º ciclo de Ensino Primario.

Nº de participantes por quenda: 25 (1 grupo/aula),
2 quendas por día

Duración: 50 a 90 minutos dependendo do obxecto a elaborar

Actividades para primaria e secundaria

Introducción á horta escolar

Actividade teórico/práctica para impulsar a creación dunha horta escolar. Coñeceremos o tamaño da horta, aberta ou en bancais, e a súa orientación. Saberemos cales son os recursos básicos (sementes, plantas, auga, fertilizantes e ferramentas), e os cultivos as características do terreo. Calendario de plantación de cultivos, as súas asociacións e os fertilizantes a utilizar para enriquecermos o solo.

É unha explicación na aula, podendo ir seguida de pequenas demostracións ou actividades prácticas. Non se realiza a montaxe da horta, pero podemos facer asesoramento telefónico ou por mail durante todo o curso escolar.

Destinatarios/as: 2º e 3º ciclo de primaria, secundaria e bacharelato

Nº de participantes por quenda: 25 (1 grupo/aula), 2 quendas por día.

Duración: 50 a 90 minutos

Actividades para primaria e secundaria

Quen vive aí?

Coa axuda de material de aumento e ferramentas sinxelas realizarase a identificación de invertebrados presentes no composteiro, sinalando a súa función no proceso da compostaxe, así como daqueles potenciais materiais impropios (plásticos, envases...).

Destinatarios/as: 2º e 3º ciclo de primaria, secundaria e bacharelato

Nº de participantes por quenda: 25 (1 grupo/aula) ,
2 quendas por día

Duración: 50 minutos

Actividades para primaria e secundaria

Residuos Con-Ciencia

Serie de experimentos que permiten visualizar e entender conceptos e procesos, tanto físico-químicos como biolóxicos, relacionados cos residuos urbanos.

Actividades a elexir:

- Microcompostaxe na aula
- Experiencias co pH do solo
- Ciclo da auga e depuración
- Reciclaxe de aceite para facer xabón (90 minutos)
- Lipmpiadores alternativos

Destinatarios/as: 3º ciclo de primaria, secundaria e bacharelato

Nº de participantes por quenda: 25 (1 grupo/aula),
2 quendas por día

Duración: 50 a 90 minutos, segundo o caso

Actividades para primaria e secundaria

Charla-coloquio: Evitando o estrago alimentario

Charla con apoio de proxección e elementos de mostra.
Achegamento a este grave problema, as súas causas, e implicacións ecolóxicas, sociais e económicas.
Pautas de acción no ámbito persoal e colectivo.

Destinatarios/as: 2º e 3º ciclo de primaria, secundaria e bacharelato.

Nº de participantes por quenda: 25 (1 grupo/aula),
poden facerse varias quendas no mesmo día

Duración: 50 minutos

Actividades para primaria e secundaria

Ecoauditoría do centro de ensino

Coa axuda do alumnado e profesorado procederase á revisión e avaliación dos sistemas de recollida e xestión de residuos no centro: recollida selectiva, papeleiras e colectores, composteiro...

De modo complementario, achegaranse propostas de mellora noutros aspectos con incidencia ambiental: auga, enerxía, ruído, espazos verdes e paisaxismo, presenza de biotopos, redución de impactos das aves... Achegando suxestións de solución asumibles en tempo e custe.

Destinatarios/as: 3º ciclo de primaria, secundaria e bacharelato.

Nº de participantes por quenda: 25 (1 grupo/aula), 2 quendas por día.

Duración: 50 a 90 minutos

Actividades para primaria e secundaria

Os Microplásticos

Charla inicial sobre a problemática xeral dos microplásticos, tanto fibras e esferas coma procedentes da fragmentación de plásticos convencionais, e a súa penetración nos ecosistemas e cadea alimentaria.

A parte práctica consiste na análise visual, coa axuda de lupas de man e lupas binoculares, dunha mostra de terra ou area do propio xardín ou patio do centro escolar, avaliando a posible presenza de microplásticos, a súa orixe e tipoloxía.

Destinatarios/as: 2º e 3º ciclo de primaria, secundaria e bacharelato

Nº de participantes por quenda: 25 (1 grupo/aula),
2 quendas por día

Duración: 50 minutos

Solicitude e contacto

As actividades poden solicitarse mediante o formulario adxunto, indicando todos os datos dos grupos (cursos, número de participantes/curso) e datas preferentes.

Para calquera aclaración ou mais información o noso contacto é:

Susana Soto

Ponte A Zero - Equipo educativo

✉ ponteazero@gmail.com

☎ 986264193 / 665471192 / 986505180 / 607351501

